

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

12 de Modis legitimis dandi beneficia Ecclesiastica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

præstitutum. *gloss. in clemen. unica, in verb. mensum, de concess. preb. Felin. in cap. capitulum, de rescript.* Et quia tenetur ita acceptare primo beneficium vacans, si illud in vim mandati ei conferatur, extinguitur mandatum. *c. si motu, & ca. non potest, de prebend. Verum si illa collatio non teneat, aut si non possit effectum sortiri, ea non obstante poterit aliud acceptare. vide Rebuff. in praxi, in rubri. de mand. Apost. num. 2.*

14 ¶ Quod si duo mandatarii concurrant, qui diuersa impetrantur mandata, tempus datæ inspiciendum, *c. eam re, & ca. constitutus, de rescript. cap. si eo tempore, eod. tit. in 6. & potior tempore, potior erit iure, c. qui prior, de reg. iur. in 6.* etiam si in secundo esset clausula decreti irritantis, & in primo, non quia præsentatio afficit præbendam primo, unde secundus eam non potest obtinere, *c. si capitulo, de concess. prebend. in 6.* etiam si secundus primus præsentauerit, nam ideo primo mandatario non præfertur, *ea. cum qui, de preb. in 6. c. tibi qui, de rescript. in 6.* nisi secundum ius commune, in secundo rescripto poneretur clausula anteferi. *gloss. in d. c. si soli, & text. in c. pen. de concess. preb. in 6.* Vult enim ius secundum primo tunc anteferi qui acceptauerit, si tamen collatio adhuc ei facta non fuerit, *c. tibi qui, de rescript. in 6.* tollitq; hæc clausula ius ad rem, non ius in re. *c. quondam, de preben. in 6. de hac reg. anteferi Staphileus, in form. mand. de prouidendo. Plene Felin. in ca. capitulum, colum. 7. num. 6. omni seq. de rescript. Quib. & quot modis ius ad rem de benef. queratur. vide apud Gome. in reg. de non tollen. iure quasi. alteri, l. q. Quod in Gallia non obtinet, quia constitutio regia declarat Papam præueniri per solam requisitionem mandatarii, & nominatorum, §. declarantes, de mand. Apost. in concord. Rebuff. in for. declarati. noua promiss. in clausula, aut si aliqui super promissionibus, &c. In praxi beneficiorum, & in reg. de non tollen. iur. quasi. alt. gloss. 4. & in forma mand. Apost. in verb. datum, in concord. præfertur nihilominus secundus, si primus mandatarius esset negligens, *capitulo. tibi qui, de rescript. in 6. c. si clericus, de preben. in 6. Felinus in capit. capitulum, de rescript. vel incapax beneficium fuerit post mandati inliuauationem factus: puta, quia non sit capax curati beneficii, c. si eo tempore, eod. in 6. si sit mortuus, vel si duxit uxorem. c. cum inter, de renuntiat. Rota, de cis. 12, nota quod ubi in antig.**

15 ¶ Et si quando olim formulæ erant variæ & speciales mandatorum ante conuectionem Gallicanam, mandati fines erant diligenter inspiciendi: neque enim mandatum de beneficio vacante comprehendit vacaturum. *Felin. in cap. constitutus, pen. colum. de rescript.* Neque expectatiua vel gratia sub causa, causa cessante vim habet, *cap. postulat. de rescript. & cap. si pauper, de preben. in 6.* vel conditione apposita, adhuc veniente vel deficiente, *Panorm. in c. 1. in finali col. de re iudic. facit loedere diem, de ver. sig. c. si par. de rescript. vel renuntiant impetrante mandato, quia renuntiare potest expresse, Panorm. in 2. notab. c. ad audientiam. 2. de rescript. text. in c. veniens, & c. sane de renuntiat. vel tacite id agendo, quod contrarium est suæ professioni, vel ducat uxorem, ut dixi: nam & tunc quæ habebat beneficia amittit, *capit. 1. de clericis coniugatis. & videtur habere pro derelicto. arg. capit. ex transmissa, de renuntiat. cap. cum renuntiations, 3. 2. q. 1. Item si fiat miles, & enormibus criminibus se misceat, quibus amittit clericatus priuilegium. vide Pacum. de mand. Apost. part. 8. num. 17. Innocent. Butrigal. Panormitan. in capitul. 1. de apost. sita iudicari tradit Benedictus in capitul. Raynuitius in verbo, & uxorem nomine, num. 4. 4. Item si alio modo amittat hoc ipsum, ut in cap. 1. de vita & honest. cleric. in 6. & clemen. 1. eod. titu. Vel si ante allequatur beneficium, quod est eum eo quod expectat incompatible. *capit. gratia, de rescript. apud Clemen.* Item si mandatum expirauerit, puta morte mandantis re integra, *capit. si cui in fin. de prebend. in 6. notat in capitul. si super gratia, de offic. deleg. in 6. §. Rele, apud Justinian. manda. l. mandatum. c. eod. nam si vi mandati processum sit ad aliquem actum tendentem ad effectum mandati, non expirat. *Alexand. & alii, in l. eius, vers. dicebat, si cert. peti.* Staphileus dicit ante prouisionem rem esse integram, & morte ante interueniente expirare mandatum, *Joannes Staphileus tract. de liter. grat. tit. quib. mod. expir. lit. ad benef. nisi executor, cui præsentatum est mandatum, vel bulla expectatiua, processerit ad fulminationem processus. Nam tunc non dicitur res integra, inquit, post Dominic. in capitul. si cui, de prebend. in 6. & Lapum, nec renouatur talis gratia per obitum concedentis, nisi per successorem expresse reuocetur. *Prob. in c. pen. & fin. eo. Ut solet fieri per summos Pontifices, die sequente conuocationem. Pacus, de mand. Apost. part. 8. nu. 4. reg. 18. cancell. Innoc. 8. Item si per mandatum gratia quoq; sit fa-*****

cta, quia contulit sum. Pontif. mandatario canonicam & præbendam, si vacat, vel quæ primo vacauerit, nulli alii de iure debitam, morte mandantis ante aflectionem præbendæ non expirat. *ca. si super gratia, de offic. delegat. in 6. vide gloss. ad si item voluit de collatio. in pragm. sanct. in ver. mandatum, & in ver. dirigendum. Et si gratia facta sit in mandato, etiam morte mandantis non expirat, ut docet pluribus Matth. Pacus, in tit. de manda. Apost. in 8. part. num. 1. & 2.*

De Modis legitimis dandi beneficia ecclesiastica.

CAP. 12.

- 1 Beneficia canonice dari debent.
- 2 Beneficium prius vacare debet. quam detur. & 12.
- 3 Beneficium viuens quando & quomodo adiosum sit dare, eod.
- 4 Regula de verisimili notitia que. & quare sit recepta in Gallia, & consideratio per sequentes numeros.
- 5 Regula de verisimili notitia locum habet in ordinariis.
- 6 Verisimilis notitia mortis beneficiati, & quomodo metienda.
- 7 Cursores quidam expectatissimi, & 7. Indacius cursor præstantissimus. eod.
- 8 Philippides cursor eximius. Heracitus Perimeus cursor. eod.
- 9 Bancarii beneficiorum diem & horam, quibus cursores proficiscuntur, impetrantur beneficia scribunt.
- 10 Cursorum publicorum institutio a quo caput.
- 11 Beneficium mortuum celare non licet, & quid de eo statuatur.
- 12 Beneficium viuens impetrans per obitum, eo mortuo non potest impetrare.
- 13 Beneficia pure conferri debent. & quid pure, & sine simonia.
- 14 Collatio beneficii quando. & quomodo palam fieri debet.
- 15 Regula cancell. Roman. de publicandis resignationibus. Renuntiationes beneficiorum intra quod tempus publicanda. eodem.
- 16 Renuntiationes quomodo publicanda.
- 17 Beneficia duobus modis in summa acquiruntur, electione, collatione. Electio in quibus beneficii locum habet. eod.
- 18 Electio quid.
- 19 Postulatio in beneficiis quid.
- 20 Postulare qui possunt.
- 21 Postulatio admissa vim electionis habet.
- 22 Postulari qui possunt.
- 23 Postulatio a quibus fit.
- 24 Nominatio ad beneficia quid. Nominatio quando tributus nominato. eod.
- 25 Nominatio academiæ ad beneficia quid est.
- 26 Variatio que, & quando permessa in postulatione, & electione, & nominatione. Postulationis & nominationis consensus & diuersitas. eod.
- 27 Electionis valde adipsiondæ beneficium probatus modus quare.
- 28 Electionis triplex forma. Electio per inspirationem spiritus Sancti. eod.
- 29 Electio per scrutinium quomodo fiat.
- 30 Electionis formula per viam compromissi qua.
- 31 Electionum formula in quibus seruanda sit beneficii.
- 32 Electioni faciendæ qui, & num. omnes vocandi.
- 33 Electio quo loco faciendæ est.
- 34 Eligendis aliæ formulæ per breuia, sortes.
- 35 In electione qua consideranda.
- 36 Electio sacerdotum ethnicorum a populo fiebat.
- 37 Principibus laicis curius aliquod in iunestura episcoporum.
- 38 Nominat ad prælaturas Andium regulus, & Alanconius nomine regis.
- 39 Nominationis regis ius ad electionem remissum.
- 40 Eligere qui non possunt ad beneficia.
- 41 Eligi que persone nequeunt.
- 42 Electionis peragendæ modus. Sepeliri debet mortuus anteq; alius in eius locum eligatur. eod. Electionis vocem quibus committere, & quomodo absens possit. eodem.
- 43 Electorum iuramentum ante electionem.
- 44 Scrutinios electionis quomodo eligant.
- 45 Electionis publicatio bis fieri debet, & quomodo.
- 46 Episcopi intransitio quomodo fiat. Electio quando ad electores iterari potest.

Comprehenditur ꝑ vno capite & regula quæstio, qualiter & quo modo beneficia concedantur: nempe, vt canonice deantur, c. 1. de reg. iur. in 6. id est, secundum prædictam legem Pontificalem. Non enim omnes modi possessionis, seu velius detentionis beneficii, legitimi sunt: & ideo quædam in genere, quædam alia in specie in proba beneficiorum datione obiuertunt operæpretium est. ¶ Primum ꝑ beneficium vacare debet, antequam certum detur, potissimum si per obitum alicuius, c. 2. & 3. de concessio. præben. c. ex tenore, eod. c. de iustitia. c. avaritia, eod. in 6. ad euitandas ambitiones, & habendi impias cupiditates, votum ꝑ improbatum mortis captandæ, si de viuentis bonis fieret donatio. Vt in iure etiam exofe sunt etiam ille donationes bonorum viuenti, & pacta de futura successione, l. si de pact. C. l. ex eo, C. de inut. stip. l. stipulat. hoc modo concepta, de verb. obli. in ꝑ. c. si siml. vt in loco Deo fauente traditur in successio. ab inuio. Et qui scienter passi sunt, se in viuorum sacerdotum locum poni, ab ecclesiastica communione pelluntur, c. 1. de concess. præben. & deponuntur, can. in primis, 2. q. 1. & can. cum qui. & can. non fuerim, 7. q. 1. nisi viui iusta aliqua ratione depositi sint legitime. can. pot. 7. q. 1. can. postquam, 70. dist. in. vel impetrantur per incapacitatem, vel alio modo, quam per obitum. Hæc tamen non pertinent nominationes, accidemurum: referuntur ones, gratia, m. data, de quibus paulo antedictum est, quæ dant aliquod ius ad beneficia vacatura: nam illa non sunt proprie de beneficio personæ viuentis, cum non respiciant certum possessorem, & multa sint genera vacandi alia, quam per obitum, per quæ possunt effectu pronuntiationis ille fortiri. Nōs autem de beneficio post mortē alicuius certi, & ex morte illius obtinendo, agimus nunc.

Et exiit regula cancellariæ 28. quæ dicitur de verisimili notitia, ad euitandas fraudes in beneficiis, & vt ambrosius via præcludatur, & conscientia puritas addit, ista rationes ponuntur in proo. reg. huius dum publicata fuit a Ioan. 23. sum. Pontif. Gomez. in illam. reg. in præf. Quæ cautum, vt impetrationes beneficiorum causæcancque generis, non possint impetrari a summo etiam Pontifice, ex obitu quocumque personarum: nisi post obitum, & ante gratiam seu impetrationem, tatum temporis esset iuxta, quod interim vacationis ipsæ, de locis in quibus personæ prædictæ decesserint, ad eisdem Pontificis notitiam verisimiliter peruenire. Quæ regula recepta est in Gallia pro lege, a diuersis quæ nec Papa in regno dispensat, & ita iudicatum. Pap. in Rhapsod. a. rest. lib. 3. tit. 4. rest. 1. & 3. vno casu demum, nempe si qui mortuus est ante resignauerit seu ciuauerit be neficium in fauorem eius, qui misit Romam, & obtinuerit beneficium in via resignationis cum clausula, vel alias quouis modo vacet, etiam per obitum eiusdem resignantis, & cum derogatione regulæ de verisimili notitia. Nam tunc mortuo renuntiante ante impetrationem etiã breui tempore, & ante tempus quo fieri naque, vt verisimiliter tunc perueniret notitia ad summum Pontificem mortis, tempore impetrationis, valet impetratio illa per obitum, est per regulam 18. cancellariæ de hisdem resignantibus & mortuentibus intra viginti dies, renuntiantem impugnet. Et ita iudicatum sepe, eo quod hic impetrans per resignationem & obitum iustum habeat principium, nempe resignationem, quod tollit suspicionem captandæ mortis: facta tamen numeratione dierum a tempore, quo quis ad curiam summi Pontif. arripnit iter, vsque ad tempus provisionis vel admissionis renuntiationis. Vt illud tempus sit legitimum, etsi a die itineris cepti non sit verisimilis notitia obitus tempore provisionis: si modo appareat tempore exhibitæ procuratio: is, vel die præcedente mortuam esse renuntiantem, ita iudicatum refert Papus, lib. 3. tit. 4. Rhapsod. a. rest. 1. & 5. Rubiffum in §. de clauar. c. 1. ad verb. iure præsentio, de collat. in concord. Et nota, quia contrarium alias iudicatum in Roma. Et hæc quæst. late examinat. Gomez. in reg. de verisimili notit. q. 3. dolo & fraude, & aliis impedimentis cessantibus.

Habetque ꝑ hunc hæc regula de verisimili notitia in ordinariis, vt non possint per obitum conferre, priusquam verisimiliter potuerint cognoscere eum mortuum, ob cuius mortem conferunt: eadem enim rationes in ordinario locum habent, quæ in summo Pontifice. Et ita iudicatum Tholose in Senatu, & Pirisius. Pap. d. lib. 3. tit. 4. art. 6. hoc etiam tenet & d. sputat & soluit cō. trariam sententiam in reg. de verisim. notitia obitus, q. 1. Decius consi. 398. in cap. in causa domini, col. final. Ioan. Francis. de Sancto Nazario de Ripa. v. si. 1. postio in tit. de leg. b. & longa consuet. Ante omnis glossator antiquus prægn. sanct. tit. de collat. in ver. faciendas. Idemque obtinere in legato summi Pontificis tradit gloss. antiqua in

prædictam regulam 28. Quia conuenit saluti animæ hæc regula, & iuri communi, ne capteur mors alterius: ideo extendenda, & doli, qui in fraudem iustis legis sunt, circumcidendi sunt. Quales hi. qui sunt in curia Romana, vt cum aliquando veniente cursore, is obinet quidem signaturam, sed & postea singulis diebus impetrat alias: vt post obitum verisimili notitia mortis habita, impetrasse videatur. Quo d tamen si detegatur, infirmandum, vt in fraudem factum erit.

Parro ꝑ verisimilitudo illa metienda est spatio itineris, a loco vbi mortuus est, vsque ad locum vbi collatio facta est, eum verisimiliter nuntius mortis eo tempore potuerit peruenire a die vero obitus. Quare hic iudices locorum interstitia perpendere debent, si possit ita celeriter nuntius peruenire communi naturæ, vel ratione expeditionis cursoris. Sunt enim aliqui cursores, qui expeditius alius itinera peruolant, diligentiaque maiori perficiunt. ¶ Vt ꝑ memorat Suidas, in Indaco, Indacum quendam fuisse sub Leone Cæsare Martiani successore, læua manu robustiorem, sed valentissimis pedibus & celeritate præstantem, velociorem Eucheide, Allipo, Chyrsomanso, & Echio. & alius, qui celeritate pedam celebrabatur. Is enim, inquit, in eundo conspiciebatur, & rursus euanecebat fulguris instar per præcipitia, non currenti magis quam volanti simile, quam enim vians, homo mutatis equis pericere non poterat, eam hunc pedibus suis pericere asserabant.

Narrat ꝑ idem Suidas, in Hippia, Philippidem cursores nocte vna mille quingenta perfecit. Et idem in verb. Sator, Heraclytum Perineam ob celeritatem in admiratione fuisse: vnde & proaerbiū de vsura: Sator o rba. hegndetp rceivio rēxet, id est, celerius currit vsura Heraclyto Perineo. Inuenit Theodosius Imperator, teste Calliodoro, Officiario. lib. 14. sacra histor. quendam virum, animo habituque corporis fortissimum, qui tanta velocitate veredosegebat, vt tribus diebus perueniret ad terminos Romanorum & Persarū, & rursus totidem teneauerit Constantino-polim. ¶ Vult ꝑ cōstitutio Henrici II. regis, de la reformation des provisions des benefices, anno 1550. mense Iunij, artic. 9. vt mensarii, quos banquarios vocant, teneantur scribere in registro diem & horam, quibus cursores beneficiorum ad Romanam curiam, vel legatos impetraturi beneficia proficiscuntur. Itaque si cursorum perobitur in inuidio diligentia, certe verisimili notitiæ non erit locus, sed veritas: vt puta, si doceatur tempore mortis in eo loco cursore fuisse, vbi mortuus, & tempore mortis, & eundem cursorem ad locum, vbi impetratio facta est, peruenisse. Ideo verisimilitudo accipitur hic, non de celeriore expeditione probata: vt si aliquando aliquis eo perueniret intra breuissimum tempus, non etiam de seigniore, sed quod veri, vt plerumque solet maritimo vel terrestri cursu diligenti, per cursores, hoc explicat Gomez. in d. regu. de verisim. notit. q. 5. publicos dispositos, vel priuatos, permutationes frequentes eorum. ¶ Quorum ꝑ institutum, & antiquum, & vix est, quodque & tribuit Cyro Xenophon, lib. 8. Cyriped. Herodotus, Xerxi, in Frania, Sueron. Augusto, in Augusto.

Demittit ꝑ tamen ex verisimili notitia, tempus quo dolo malo post mortem beneficiari, cadauer vel corpus eius celatum est, nam si quis ita celauerit, vt interim possit Romam mittere ad impetrandum beneficium mortui per obitum, & præuenire ea arte ordinationem, non recipitur impetratio, nisi a tempore, quo cegatus fuit obitus, & ita iudicatum. Pap. lib. 3. Rhapsod. a. rest. tit. 4. artic. 4. & tit. 10. Arest. 1. Ne quis ex suo dolo luctum consequatur. c. sedis A. ostolica. & c. ex tenore. de rescript. Quod & arbitros verum, siæ is qui obtinuit, ita reticuerit in fraude, siue ex fraude illa, alius obtinuerit: aliter non. arg. l. si quis aliquem, de test. probi.

Accedit ꝑ ad superiora alia regula cancell. 20. hæc fuisse explicat Gomez. in reg. de impetrantib. beneficiis viuentis. Felin. in cap. in nostra. in 37. correlatiuo, de rescript. De Selua in tracta. benefice. 3. pari. q. 12. per quam statutum, vt si quis supplicauerit sibi de beneficio quocumque, itaquam per obitum alicuius, licet tunc viuentis, vacante provideri, & ꝑ itea per obitum eius vacet, ꝑ cuius dicto supplicauerit per obitum huiusmodi de nouo facienda, nullius sit roboris vel momenti.

Ergo ꝑ si beneficium impetretur, vel conferatur per mortem alterius, oportet consistere de morte eius: in aliis etiam conferendis oportet vacent, antequam conferantur. Cum viuentis aliquin suo iure non sint sine causa, vel facto suo priuandi, reg. 6. cancellariæ, de non tollen. iure quæst. alter. 28. Et rescripta principum, vel aliorum censentur concessa sine præiudicio alterius, l. 2. §. si quis a principe. ne quid in loco publico. in P. l. nec auus. C. de emancip. c. quamuis. & l. si propter de refer. in 6. etiam si motu proprio

concedantur. *gl. in clem. s. Romanus, de prebend. facit l. 2. Et l. rescrip-
ta, de prec. f. imper. offer. c. eti. preces veritate nitantur. l. fin. de di-
uers. rescript. lib. 1. c. 11. 2. 6. 2. de rescript. ap. Gregor.*

- 13 ¶ Deinceps beneficia dari pure, palam, libere, & sine dimi-
nutione, tot. *titul. de eccl. benef. sine qua, diminu. conse. c. de mona-
chis. c. auaritia, de preb. c. grauis. c. prohibemus, de censib. pure, id est,
sine pacto & conditione, c. fin. de pact. c. cum pridem, eod. can. quam-
pio, 1. q. 2. can. per laicos. 1. 6. qu. 7. ne simonia locum habeat, quam
pauit valde diximus in criminibus, dum de sacrilegio egimus.*
- 14 ¶ Si palam non fiat, suspecta est collatio in illis, in quibus de
fraude dubitari potest, *c. vni. s. porro, ut eccles. benef. l. non existimo,
de administ. tut. can. clericus, 81. distinct. in aliis nequaquam: dum-
modo testibus presentibus fiat, & secretario, vel duobus presentibus
tabellionibus, vt cautum fuit Senatusconsulto Parisiensi anno
1527. 7. Iunii. Rebuff. in rubr. de collat. in concord. in 4. editio.*
- 15 ¶ Quare & lata est regula cancellariæ 34. de publicandis re-
signationibus ad vnguem in Gallia obseruata, *idem in Prax. benef.
part. 3. rubric. de reg. de public. resign. ubi rationes adfert. pluraz. Sen-
atusconsulto secunda eas collecta ap. Papum, lib. 3. tit. 1. qua caue-
tur, vt renuntiatio beneficii facta in curia Romana, publicetur in
loco beneficii intra sex menses: si extra curiam, intra vnum men-
sem, a tempore bullæ expeditæ, non a tempore consensu procur-
ratoris resignantis ad expeditionem illarum computandus, & in-
tra id tempus, cui renuntiatum est, adificatur possessionem, alio-
quin suppressa illa collationis seu renuntiationis præsumitur
fraudulenta. Et si post sex menses, vel vnum, & ante publicationem
resignans moriatur in possessione, beneficium dicatur vacare per
eius obitum, nec ex renuntiatione ius competat. Obseruandum
tamen hanc regulam locum habere, si post vnum vel sex menses
resignans moreretur, & post mortem vellet in vim renuntiationis
resignatus vti titulo. Nam si post vnum aut sex menses vi-
uat resignans, nihil interest quo tempore publicet eurationem,
etiam si post triennium vel amplius publicata fuerit, dummodo
viuente resignante publicetur, vt sæpe iudicatum fuit. *Pap. libr. 3.
arrest. tit. 1. arrest. 2. Et 6. Roman. conf. 337. incip. Quoad primum. col.**
- 16 2. ¶ Sic electiones clandestinæ reprobantur. *c. quia propter. §. si.
de elect. Forma publicandi resignationes & prouisiones seu colla-
tiones beneficiorum in constitutione Henrici II. 23. Iulii, ann.
1550. tit. de la reformation des prouisions des benefices, notaires Apo-
stoliques, &c. art. 13. & 14. Vt si de beneficiis collegialium ecclesia-
rum agatur, fides fiat ad electionis possessionis per secretarium seu
scribam capituli: vel in refectum capituli, per notarium cum dua-
bus testibus. In aliis autem, vt fiat publicatio in suggesta ecclesie
beneficii, in mercatibus, & consuetibus publicis vicis loci, aut
per insinuationem factam quæstoribus sacris ecclesie, operariis,
parochianis: vel etiam insinuatibus collatoribus ordinariis:
& patronis.*
- 17 ¶ In summa formulæ acquirendorum beneficiorum due
sunt, ad quas alia referri possunt: nempe electio & collatio, quæ
institutio aliquando dicitur. *c. cum in illis, de preb. in 6. c. auctoritate.
de insinuat. Electio locum habet in prelaturis collegiatarum ec-
clesiarum, sitque ad ipso collegio seu capitulo. c. i. c. ne pro def. etus,
de elect. c. cum pro ecclesia, de caus. possess. §. 1. de elect. in pragma. sanct.*
- 18 ¶ Vnde & secundum G. ff. de iudic. electio est, alicuius personæ
idoneæ ad dignitatem vel societatem, sodalitiumve sacrum cano-
nice, & seruata forma, facta vocatio. *accedit limita in c. vni. in ver.
vera, de postul. prelat. in 6. Et prebat. c. cum in cunctis. c. cum ecclesia
Vulturna, c. quia propter, de elect. c. cum olim, de arbit. Electio cõ-
plectitur postulationem & nominationem, & sine his factam vo-
cationem, quæ electio dicitur: & magis late & improprie colla-
tione, quandoque & presentationem. *Feder. de Senis. consil. 70.
incip. Factum est tale. col. fin. Rochus tracta. de iur. patron. col. 6. fa. it.
c. cum ecclesia Vulturna, de elect. Postulatio ad beneficia est præ-
paratiua electionis. coll. ge. ex c. 1. de postul. prelat. in 6. ex c. innotuit, c.
30. de elect. apud Greg. Atque prout in re beneficiaria accipitur, o-
missis aliis postulationis acceptionibus.**
- 19 ¶ Postulatio est concors capituli, vel aliorum petitio, supe-
riori facta de promouendo aliquem in prelaturam, qui propter
aliquod impedimentum vel defectum, quo tamen postulatus om-
nino non est inhabilis, iure communi eligi non poterat. ¶ Pa-
trulant & qui eligere possunt, omnes, vel maior eorum pars & fa-
rior, *c. 3. de postul. prelat. c. innotuit. §. fin. de elect. arg. can. 1. 1. 1. 65. di-
stinct. qui postulatione semel superiori præsertata, non possunt
resistere ab ea, sed superioris expectant ieiopsum. c. bone memo-
ria, in 2. de postul. prelat. ¶ Habetque & admilla postulationem ele-*

ctionis, vt alia opus nõ sit, postulatione admilla ab eo, qui ius con-
firmandi habet. *Hofstien in sum. in d. si. de postul. prelat. in §. quis sit ef-
fectus, per d. ca. innotuit. §. si. de elect. c. bone, in 2. §. si. de postul. prelat. §.
10. 2. dist. Sola tamen postulatio ius non tribuit postulato: quia
potest improbari seu reici per superiorem, si illi videatur: & si ap-
prober, id ex gratia pendet, & fit. c. 3. Et pen. de postul. prelat. Nisi
forfan is postulatus valde sit idoneus, & superior superioriorem ha-
beat, ad quem recurri poterit, vt eius postulationem cogat eum
admittere. *gl. in c. 3. in verb. quam gratiam, eo. per c. nullus, de iure
patro. ¶ Postulantur & autem, vt finitio notat, quibus oportet sup-
pleri vt possint eligi, quendam defectum eius quod desideratur in
electo, vt ætatis, c. cum nobis olim §. pen. Et si. de elect. c. dudum, in 1.
§. si. eo. tit. c. a multis, de tra. Et qualis, natalium, c. innotuit, §. si. de elect.
quod sit alterius dicecesis clericus, c. priuatus, 71. dist. non autem
si emendatio vitii vel incapacitatis omnino postuletur. c. 1. §. 2. de
postul. prelat. c. scriptum est, de elect. ¶ Ideo & fit hæc regula firma, po-
stulationem ei superiori fieri tantum, qui possit supplere, & ita dif-
pensare & gratiam facere, aliter inutilis est. Veluti clericus a suo
prelato ab altera dicecesi peti debet, *can. literas. 63. dist. can. electio-
nis, 86. dist. c. fraternitatem, 71. dist. sic in similib. Neq; ante admil-
sam postulationem, postulatus vt electus seu institutus recipien-
dus est: alioquin electores, qui id commiserant, priuantur pote-
state eligendi. c. bone memoria, c. 23. de elect.***

¶ Nominatio, est duorum, trium, vel plurium, vt idoneorum 14
electionis causa delectas, *can. 1. 85. dist. Archid. in c. nulla, de elect.
in 6. Et c. quanto, col. 2. 63. dist. vt & expressio. Nominatio, certitudi-
nem personarum, vel per nomen & cognomen, vel alio modo, vt
intelligantur, sine dubio demonstrat. *l. 1. §. seq. de libe. Et postul.
in P. l. certum, si cert. pet. Dico, duorum vel plurium: quia & vnus
interdum potest nominari, sed illius nominatio est potius electio,
ex qua acquiritur ius aliquo nominato. c. cum olim, de re iudi. §. 1.
in c. quanto. 63. dist. Et in c. contra, 16. q. 7. Sic hodie rex ex conuen-
tionibus Gallicis debet nominare Papæ vnum grauem magistrum
seu licentiatum in Theologia, aut iurium Doctorum, aut in alio
iurium Licentiatum, & legitime ætatis, ad prelaturas & alia be-
neficia maiora electiva, §. de reg. ad prelat. nomina. iuxta formam
c. quia, ppter, de electio. Huiusmodi nominatio est, ea electio, quæ
fit tractatu & deliberatione ante habita in creâdo rectoris & decu-
rionibus, vt in §. præterea vt in d. sine quoq; suffra. in aut. l. nominatio-
nes, c. de decu. lib. 10. tit. de pers. nomina. eo. lib. quæ tribuit ius licet
aliquando non sit perfectum, si confirmatio petenda vel appella-
tio sit interposita: vt ex causa, potest aduersum nominationem
intercedi, vt in l. vni. si prop. inimic. fac. si crea. lib. 10. c. l. vni. de po-
tio. ad nume. nomina. eod. lib. c. ¶ Nominant & academiæ ad be-
neficia vt idoneos, plures graduatos, quibus debeantur ea benefi-
cia, quæ certis & definitis mensibus vacant, §. volumus, & §. præ-
terea, & §. monemus, de coll. in concor. vt etiam ante diximus. Ideo
horum nominatorum nominatio dicitur quoddam, nomina-
tio legitime qualificata, beneficia certo tempore ei præstituta va-
cantia, petendi & acceptandi, competens, vt desinit & explicat Re-
buff. in tract. nomina. q. 4. §. seq. Et probatur per d. §. præterea & præ-
fatus, ordinariis, de collat. ¶ Postulatio & alius videtur nominatio, 16
nisi quia vt plerumque ante presentatam vtramq; in vtraq; admittit
variatio, postea nequaquam c. bone, in 2. de postul. prelat. Calde-
confil. 5. incip. An nominatus, rubr. de elect. Barth. in l. absentis, de do-
nat. in P. Sicut nec electio ne publicata, eandem non licet mutare
electoribus, c. publicatio, de elect. Tamen in postulatione pro defe-
ctu aliquo, & vnus fit delectus, & presentatio in nominatione
plurium vel duorum, inter quos & primo nominatus ceterum di-
guior, c. quorundam, de elect. in 6. quibus nec postulatio conueni-
re potest, c. 1. de postul. prelat. in 6. ca. innotuit, de elect. ap. Greg.**

¶ Electio est ex modis legitimis præcipuus est, quo beneficia 17
conferuntur: nemo enim sibi sumere debet honorem, nisi voca-
tus a Deo, tanquam Aaron, c. qualiter, de elect. Et que ex pluribus
nam vbi vnus tantum, six electio saltem proprie dici potest. Pa-
norm. in c. cum ecclesia Vulturna, not. 2. de elect. c. 1. eod. can. congrega-
tio. 16. q. 1.

¶ Vocatio est porro hæc legitima, in triplici forma est. *ca. quia 18
propter, 42. dist. tit. c. quia propter, de elect. Antiquior est per spiri-
tuum Sancti inspirationem, quæ imitatur Dei, Domini nostri Iesu
Christi electionem discipulorum & Apostolorum. Math. 10. Lu-
6. Marc. 3. & 6. Et eam, quam Apostoli viderunt de duodecimo
in locum Iudæ Iscariotidis fecerunt. Act. 1. Hæc videtur etiam
in qua omnes eligentes communiter in electione sine vito cele-
brata, in vnum consentiant, *ca. quia propter, §. nisi, de concess. preb.**

nempe tractatu prius habito. Quemadmodum vnanimis Christiani elegerunt septem diaconos, tempore Ap. stolorum. *Act. 6.* & ipsi ecclesie maiores Paulum, & Barnabam, Silam & Iudam. *Actuum 15.*

29 ¶ Secunda ¶ electionis forma per viam scrutini, d. c. quia propter, in qua moris est omnibus eligentibus in vnum conuocatis, ab iis tres deligere collegio, qui exquirant seu scrutentur vota, singulorum separatim, & secreto, eaque per se vel tabellionem scribant, & postea publicent, publicata conferant, & numerent vota. Quibus peractis, vnus de capitulo omnium nomine seu capituli, per verba numeri singularis eligit eum, *c. sicut, c. 21. de electi. in 6.* in qua maior & sanior pars capituli consensus, *c. dudum, c. ecclesia vestra, de electio.* non quem minor pars eligit, quamuis maior pars postea subsequenter consensus ratificauerit. *caus. dist. 29. eod. arg. cano. quanto, c. can. plebs, 63. dist. in c. can. licet, q. 1. c. in Genesi, cap. quia propter, de electione.* Nam ratificatio consensus in electione tantum recipitur in his, que precedunt & sequuntur electionem, *elem. in causis, de elect. c. cum dilectis, §. verum, de test. c. bone. in 2. §. fin. de postul. pre. l. non que ipsam recipiunt: in singulari enim consensu diuisio videtur iuste.*

30 ¶ Tertia ¶ eligendi forma compromissa, quando per compromissum aliquibus iure idoneis clericis, *c. cum conuincat, de arbitra. conceditur eligendi potestas, dist. c. quia propter, de elect. vel determinate, veluti ea lege, vt compromissarii eligant secundum vota singulorum, que scrutari tenebuntur, *cap. cum dilectis, eod. cap. cum expediat, eod. in 6.* aut alio modo: vel absolute compromisso in eos facto. Qui per vnum quoque electionem declarant *cap. sicut, in 1. de electio. in 6. cum ab vno, de re iudic. in 6. eius, qui vicit numero votorum, cap. sicut, ca. 23. de electio. in 6.* Nec recusari potest hæc potestas compromissis data re non integra. *ca. in. causis, ca. 30. de elect. apud Grego.* Sicut & perfecta a compromissariis electione, compromittentes tenentur admittere electum ab illis, nisi contra formam compromissi appareat electum. *ca. cum dilectis, c. 3. 2. eod.**

31 ¶ Itarum ¶ trium electionum formula vna necessario adhibenda est in prælatis, & episcopis eligendis: in minoribus autem beneficiis electiuis, ista solemnitates ad vnguem sequende non sunt, sed sufficit maiorem partem & sanioerem eorum, qui eligere debent, consensus in electum. *gloss. in d. cas. cui, de elect. in 6. in verb. concilium.*

32 ¶ Omnis ¶ feliciter electoribus conuocatis: nam facta electio non vocatis omnibus, etiam si vnus tantum omittatur, irrita est. *c. bone memoria, in 2. c. 36. ca. quod sicut, c. venerabilem, de electi. apud Grego. c. cum olim, de arbit. cap. obuincibus, 63. dist. in c. Quia non obitate poterit fieri secunda electio. c. constitutus, de appell. Erit vocandi illi, qui commo de vocari possunt, *c. in Genesi, c. bone memoria, de electio. c. cum in ecclesiis, c. 33. de preben. in 6.* vt qui sunt in prouincia, *d. can. quia propter, vide can. factus est, 7. q. 1. nisi periculum sit in mora, si prouincia latus pateat, quam expectari vocandos paratur eligendi necessitas, c. cum inter vniuersas, de elect. vt quia tempus ad eligendum possit elabi. *ut in cap. pro de defectu, de elect. §. latus sup.* Adhændaque erit & consuetudinis in eligenda anti qua oblatio, num vo. entur absentes. *gloss. in c. corum dilecto, c. 35. in verb. in prouincia, de electio.* ¶ Sicuti ¶ & quâdo de loco, vbi fieri solita est electio, quaritur, *ca. cum terra, de electione, c. in causis, cap. auditis, capit. in Genesi, eod. tit.* Quamuis honestus est fieri in ecclesia. *cap. qua fronte, de a. pellato.* ¶ Erant ¶ antiquis etiam consuetudis et alie circa electiones, vt herent vel scripis breuib, vt apud Occitanos, *Boer. q. 1. num. 6. c. 19.* vel forte, vt electus sorte. D. Matthias: prohibita deinceps in ecclesiasticis electionibus. *c. fin. de sorte. c. ibi Doct. lib. 5. Decretal. tit. 21. can. non iustis, c. can. non exemplo, 26. quæst. 2.* Exempla que inspiratione diuina perfecta, in consequentiam trahi non debent, vt deinceps temerarie & casuali committantur improbitati, etsi in libris dirimendis, & vbiæqua iura concurrunt, pacis causa permittantur aliquando sortes. *l. si cum ambo sumi, l. c. secund. in P. l. si qui sunt, C. commun. de legat.***

33 ¶ Breuit ¶ per anacephaloxin, in electionibus considerabimus beneficia vacantia, personas, & actum eligendi. Beneficia debeant esse electiua, non alterius generis: rursus, maiora electionum aliam formulam c. quia propter, de electio. exigunt, alia non tantam. In Gallia electiones ad prælaturas sublatæ sunt, & postulationes, & ius eorum ad nominandum regiam translatum est, §. 1. de reg. ad prælat. nominat. in aliis aliquando receptæ. In personis consideramus effentes. & eligendo, vt sint ido-

neæ. Quibus porro non inhietur, electio expressè, permilla est. Prohibetur itaque laicis, etiam regibus & principibus in beneficiis. *can. si quis deinceps, 16. quæstion. 7. ca. Messana, de electio. ca. laici, ca. nullus, ca. Adrianus, ca. Valentinianus, 63. dist. in c. Aliquando tamen propter schismata & ambitionem ecclesiasticarum personarum, & ob populi temeritatem, & duram ceteritatem, & odium in ecclesiasticas personas, potissimum nascente ecclesia, clerici & populi adhibitus est consensus & testimonium, vt omnibus episcopi & clerici probarentur, *ca. plebs, c. can. seq. ca. fin. 63. dist. in nomine, 23. dist. in c.* vt alibi superiori libro diximus in episcopo.*

¶ Sic ¶ apud Ethnicos pontifex maximus, & rex sacrificulus, 36 & flamines a populo creati seu electi: pontifex quidem, tribuit, comitibus rex, ceaturariis: flamines, curiatis: tum cum reliqui sacerdotes a collegiis cooparentur. Quos omnes postea Cneus Domitius ad comitia populi tributa transtulit anno ab vrb. 651: Mario & Oreste Coss. Cuius legem post a Sylla sublatam, & iterum a Tiro Labieno tribuitur plebs. Cicetone consule relatum, iterum M. Antonius consul post Cæsaris dictatoris nec abrogauit. Quia in sequenti anno, vna cum ceteris Antopjanis legibus, Senatui consulto sublatæ, res iterum ad populi comitia rediit. *vide Mann. in suo lib. de legib. c. Carol. Sigoni. libr. de antiqu. iure ciu. in Roman. cap. 9. Post decessum Julii Cæsaris, inquit Dio Cass. lib. 44. histor. veritas Lepidum M. Antonius, ne in actiones suas inquereret. Pontifex maximus constituit: quod ut facilius efficeret electionem summi Pontificis iterum a populo ad Pontifices transtulit.* Auctor Dionysius Halycarpæus, lib. 2. ex lege Romuli cautum, vt a curiis singulis sacerdotes eligerentur. Et hoc ipsum inter Christianos aliquando populo, aliquo modo concessum diximus. Verum paulo post rerum experientia docuit, quantum corruptionis, & vanitatis, & temeritatis esset in populo: & ideo nec eius voces esse admittendas placuit, *c. 2. de elect. ca. sergo, 8. q. 1. cap. decernimus, 16. quæst. 7. l. de curionum. C. de pen. neque eius requiritur consensus, nisi forsan post electionem, vt probet, admittatur.*

¶ Principibus ¶ aliquid iuris ex privilegio & propter beneficia 37 in ecclesiis Apostolicam concessa, indultum est, potissimum Gallicis, vt Archiepiscopi electi & episcopi, suarum prouinciarum ab illis inuentionem acciperent. *can. Adrianus, c. seq. 63. dist. c. hinc est etiam, 16. quæst. 1.* Vtque occurreret hereticis, & tumultibus, ne præponerentur illis inscii, qui regno insidiari possent. Hoc ipsum privilegium & ad Hispaniarum regem prorogatum. *can. cum longe, 63. dist. in c.* Verum electio illis partim adempta, partim ab illis sponte eiurata, *c. ego Ludovic, eod. dist. in c. & canonicis, capitulo, & religiosis ecclesiarum concessa, can. sacrorum, eod. legibus illis imposita, & formulis ex variis capitulis, de quibus ante dictum est, & nuperlime ex concilio Basiliensi titulo de electione. Quibus tamen derogatum in Gallia concilio Lateranensi, concordatis summi Pontificis & regis in prælaturis, in §. 1. de regia ad prælat. nominat. non in aliis electiuis. *Rebuffus in §. monasteriis, in ver. capitulis, de reg. ad prælat. nomina. in concor. 38**

¶ Et ¶ hodie etiam reguli Andium, & Alenconius hac nominationis prerogatiua vtuntur in suis ditionibus, regis permittit, sed ita, vt huius nomine ac postulatione diploma Pontificum postuletur. *Chop n. de doman. lib. 2. tit. 1. c.*

¶ Cesserat ¶ & hæc ius nominationis rex Galliarum in constitutionibus comitorum Aureliæ habitorum attic. 1. episcopis & archiepiscopis, quibus permilla electio, nempe vt vacante episcopatu nominarentur per Archiepiscopum prouincie, capitulum, per 12. nobiles electos ab vniuersis diocæces nobilibus, & per duodecim ciues electos a reliquis ciuitatis episcopalis ciuib, vel archiepiscopalis, si de archiepiscopatu ageretur: & per alios eius archiepiscopatus episcopos, in vnum coactos, nempe tres viri idonei & sufficientes regi, qui ex illis vnum nominarent summo Pontifici. Verum illa constitutio malo maximo regi contemnitur, & sine electionis huius formula rex, vt antea, nominat sum. Pontifici prælatos. ¶ Sed ¶ hæc nominatio alterius iuris est, 40 quam electionis, in qua id firmum, laicos non posse eligere, nec hereticos, *can. fin. 9. q. 1. suspensos, c. cum dilectus, §. quia vero, de consuet. c. cum bona, de a. n. c. qual. quibus interdum ne eligant abique superioris auctoritate. c. fin. de elect. Qui semel indignum scienter elegerunt, nõ repetunt etiã electionem. c. cum in cunctis, c. innotuit, de elect. Nec eligunt negl gētes, post tēpus eligend: elaplum. c. ne pro defectu eo. Item nec excommunicati maiori excommunicatione, c. constitutus, de appell. aliter si tantum minori, cap. fin. de cleric. excomm. item interditi, ca. cum inter, de electio.*

vel qui scienter sine privilegio in loco interdicto celebrant. *c. in qui. de sent. excomm. in 6. Pupili. c. ex eo. de elect. in 6. in ecclesiis cathedralibus qui non sunt sub aconi, non habent vocem in capitulo, vel in electione. c. ut hi qui. de etat. & qualis. in clement. nec in ecclesiis regularibus, qui regulam expresse vel tacite professi non sunt. c. ex eo. de elect. in 6. nec conuersi. Federic. consil. 107. per cap. & si Christus. ibi vos & conuersi, quod esset frustrator. & c. de iurand. non procuratores nomine absentis iuste impediti, si habeat votum scriptum, aliter contra. c. si quis. de elect. in 6.*

41 ¶ Personę t̄ autem quę non possunt eligi, generaliter illę sunt, quę beneficia illa, ad quę eliguntur, possidere nequeant. Sic non eligitur illegitimus, *c. cum in cunctis. de electione. capit. innotuit. ex. excommunicatus maiori vel minori excommunicatione, ca. ne constitutis. in 1. ad appel. capit. final. de cleric. excomm. laicus. capit. quisquis. de electi. nisi ex causa. canon. statum. §. 1. & distinct. in penitus interdictus, c. 1. de post. pral. capit. cum delectus. de consuetu. capit. cum inter. de elect. alias ex vitio reprobatus. capit. gratum. de post. pral. capit. super eo. de elect. neophytus seu non professus, si de regulari ecclesia agatur. capit. cum causam. capit. cum in magistrum. capit. ad nostram de electione. capit. nullus eod. in 6. clem. cum ratione. eod. canon. miserum. & distinct. In episcopum tamen eligi potest nouitius. *d. c. nullus. de elect. in 6.* Neophytus tamen in hęc, qui nuper fidem amplexus est Christianam, *can. sic. in 48. distinct. in episcopum eligi vel ordinari non debet, ne in superbiam erigatur. cano. 1. eod. distinct. 1. ad Timoth. 3.* Necis qui morbo contagioso laborat incurabili, *c. cum inter canonicos. de elect. c. sua. de cleric. egrot. plura habens cum electio incomparabilia beneficia, c. ad id. in 2. §. in super. & §. pen. & fin. de elect. qui non est de eadem societate & collegio, seu, ut dicunt, de gremio ecclesię vacantis, si in ea sint idonei, *c. ne pro defectu. in si. a contrar. sent. de elect.* Hoc tamen de honestate, non de necessitate: nam & de alio idoneo electio facta valet. *Hofstiens. in summa, in §. quis eligitur. de electione. c. cum inter. eod.* Non eligitur rursus illiteratus in episcopum, *can. episcopum non oportet. 6. distinct. c. cum in cunctis. de elect. c. nisi cum pridem. §. ne pro defectu. de renuntiat. non concubinatus. can. fin. 33. distinct. can. maritum. & ibi gloss. 34. distinct. & ex concilio Basiliensi, qui actualiter, ut dicunt, id est, re ipsa in sacris ordinibus non est constitutus.***

42 ¶ Modus t̄ eligendi, & actio ex formulis constat: sed explicio breuius, primum debet vacare ecclesia, & vidua esse pastore, *c. impientes. de elect. c. ut circa. c. que sint. eod. in 6. can. non furem. 7. q. 1. cano. Nouatianus. eod.* & pastor qui decessit sepeliri, ante enim electio facta non valet. *c. bona. in 2. & ibi gloss. de elect.* Dehinc intratres menses ad electionem perueniendum. *cap. no pro defectu. & cum in cunctis. eod. can. postquam. §. o. distinct. ca. ob omnibus. 63. distinctione.* Debent in ea adesse qui ex capitulo vel collegio, & alii qui adesse solent, *ca. in Genesi. ca. in ecclesiis 2. ca. Cumana. ca. congregato. c. bona. in 2. de elect. c. cum ecclesia. de cons. possess. constitutus. de appel. & si quem alium capitulum velit vocare, qui de iure interesse non potest, c. scriptum. de elect. vna oportet electuros conuenire. d. c. in Genesi. c. quanquam. eod.* Ideo qui in loco, vel ciuitate, vbi electio facienda est, degant, vocantur vel citantur ad sonitum campanę, *c. in causis. eod.* vel more solito, quo congregatur capitulum. Absentes canonici vocantur, ut in actu alio capitulari. *auth. hoc ius porrectum. & ibi Barr. & Doct. de sacrosanct. eccles. C. Quidam secundum tempus & loci intercapedinem in provincia existentes, vocantur ad diem certam, & expectantur: si morantur electionis non pręiudicat, & si commode vocari possunt, c. cum in ecclesiis. de praben. in 6. c. cum inter. & c. ne pro defectu. de elect. c. si. in §. si autem. eod.* idque per literas, vel per nuntium fit, *gloss. in c. coram. & c. Cumana. de elect. monitione facta ut ad electionem veniant die & loco certis. Si non veniant absentes iusto impedimento prohibiti, vel sine iusto, consentientibus aliis canonicis possunt per literas absentes voces suas committere, c. scriptum cum gloss. & c. quia propter. de elect. c. si quis iusto. eod. in 6. si modo committant vni de capitulo, d. c. quia propter, & ibi gloss. & Doct. nam extraneo non possunt inuitis canonicis pręsentibus, c. constitutus. de appellatione. Dico autem posse voces absentes per literas committere, non per literas dare vel exprimere. c. si quis iusto. in fin. & ibi interpret. de electio. in 6. Conuenientes itaque hoc modo legitimi electores, & eorum procuratores in ecclesia, ibi Spiritum sanctum inuocent, *ca. cum terra. de electio. & concilium Basiliense ideo audire debere eisdem primum missam de Spiritu sancto tradidit. §. 1. eod. in pragmat. sanct.* Quem humiliter inuocare debent, ut dignum pastorem possint*

eligere. *in extrauag. Ioan. 22. d. c. quia propter. §. nisi. de elect.* Et prouide requirit esse eisdem contritos & confessos, & sacrosanctum Dominum Iesu Christi corpus pręsumisse. Ingressi conclauę, debent tractatam habere de modo futuro electionis, an per viam compromissi, an scrutini, aut Spiritus Sancti sit faciendā.

¶ Et t̄ ex concilli Basiliensis forma in manibus eius, 43 qui capitulo pręsident, ipseque pręsident in manibus eius, qui proxime eum sequitur: quod promittant Deo & sancto, sub cuius nomine dedicata est ecclesia, se electuros, quem credent futurum ecclesię in spiritualibus & temporalibus vliorem, nec promissione, vel datione alicuius rei temporalis, vel prece, aut aliter qualitercunque directe vel indirecte facturos.

¶ Dehinc t̄ procedendum ad scrutiniū vel compromissi formulę, vel via Spiritus Sancti, ut superius dictum est. In via scrutiniū tres scrutatores de capitulo, *d. c. quia propter.* plures vel pauciores, dum tamen vnus solus non sit, constituendi sunt, & de eo conscribi debet instrumentum publicum. *haec Bertachinus. tractat. de episcop. 1. part. 3. libr. num. 1. 2. & 3.* Subinde scrutatores secedant ad angulum ecclesię, vel loci, *ca. quod sicut. de electio. in qua fronte. de appellat. eo separati compellant singulos vocem habentes, incipientes ab eo, qui primam habet electionem. ca. auditis. de electio.* Ibi que quilibet moneant, ut ferotis odio, timore, amore, pretio, prece, *iuxta ca. accusatoris. 4. quest. 5. & c. qualiter. 11. q. 3.* in eum consentiant, qui magis ecclesię vtilis, & idoneus videbitur, adiurates, ut id faciat per Deum viuum, & sanctissimam Trinitatem, patrem, filium, & Spiritum sanctum, sub animę suę periculo. Respondetque tunc quilibet examinatus, credo talem esse meliorem, & eum nomino & eligo in pastorem. Et hæc omnia in formam publicā redigantur. Postea scrutatores inter se conferre debet de meritis eligēdi que visa sunt canonicis, collatione facta numeri ad numerū, zeli ad zelum, eligere debent eum, in quem maior pars capituli consensisse videbitur. *iuxta c. quia propter. de electio. & ca. in Genesi. eod.* Atque canonici singuli se debent subscribere instrumento electionis scrutatorum. Qui postea publicant electionem, vel nomine suo iubeant publicari capitulo,

¶ Publicatio t̄ porro electionis bis fieri debet, in capitulo *co. 45* ram canonicis. *ca. in causis. ca. cum inter. ca. quia propter. eod. in 6.* & iterum pullata campana ibidem per vnū ex scrutatoribus publicatur coram clero & populo ad pulsū campanę conuocato. *d. c. in causis. & d. c. cum inter. & can. licet. 8. q. 1.*

¶ Hac t̄ peracta decantari debet hymnus. *Te Deum laudamus. 46* Decantato hymno, episcopus, si pręsens est, ad altare portatur ecclesię cathedralis, & ibi in cathedra episcopali constituitur.

¶ Nisi t̄ electus consentire recuset electioni, vel post consensum renuntiet iuri suo, *Renuntiare potest electioni, priusquam ad superiores referatur examen. ca. cum inter canonicos. de electio. ca. inter corporalia. de translat. episco. ca. 2. de restitut. in integrum.* aut forte diem claudat extremum, aut propter occultum eius vitium antea irritetur electio: quibus casibus, electores, qui iam fundi erant officio suo infra iuris terminum eligendo, habebunt a diffensu, renuntiatione, morte, vel irritatione, ac si vacatio noua esset, tempus integrum ad aliam electionem celebrandam, *ca. selectio. c. 26. de electio. in 6.*

De Confirmatione electionis.

CAP. 13.

- 1 Confirmatio sequitur electionem. Confirmatio dat administrandi ius. eod.
- 2 Confirmatio a quo fiat. & s. Capitulum sedes vacante, quando electos confirmet.
- 3 In Confirmatione faciendā qui vocandis sunt.
- 4 Confirmatio quid.
- 5 Legatus summi Pontificis, etiam confirmat in provincia sibi directā.
- 6 Pontificis summi electio non habet confirmationem. Imperatoris electionem Papa confirmat, eod.
- 7.8. Confirmatio exigitur electo ante administrationem, alia priuatur iure quasi. & exceptiones.
- 8 Abbatis electio ante confirmationem possunt administrare.
- 9 Confirmatio non validat inualidam electionem.

Confirmatio sequitur t̄ electionem, *c. postquam. de elect. tit. 1* buitque ius administrandi, *c. transmissam. cap. nihil est. eod. in 6.*